

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۲/۳/۷

شماره چاپ ۵۰۶

شماره ثبت ۲۵۶

یک شوری

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تحدید مسؤولیت برای دعاوی دریایی

کمیسیونهای ارجاعی

قضائی و حقوقی

اصلی:

اقتصادی - امنیت ملی و سیاست خارجی - برنامه و بودجه و محاسبات - عمران

فرعی:

به علت حجیم بودن سوابق به صورت جداگانه چاپ گردید.

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۴۷۱۶۰/۲۵۶۲۹۴

تاریخ: ۱۳۹۱/۱۲/۲۲

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تحدید مسؤولیت
برای دعاوی دریایی که بنا به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی در جلسه مورخ
۱۳۹۱/۱۰/۳ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی
به پیوست تقدیم می‌شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

باتوجه به اهمیت یکسان‌سازی مقررات مربوط به تحدید مسؤولیت دعاوی
دریایی و پیش‌بینی آن در کنار بیمه دریایی برای حمایت از کشتیرانی و اشخاص
شاغل در کشتی در برابر خطرات متوجه صنعت حمل و نقل دریایی و به منظور
تشویق به سرمایه‌گذاری در صنعت مذکور و رونق کشتیرانی تجاری، لایحه زیر
برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه:

الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تحدید مسؤولیت برای دعاوی دریایی

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به کنوانسیون تحدید مسؤولیت برای دعاوی دریایی مورخ نوزدهم نوامبر یکهزار و نهصد و هفتاد و شش میلادی (۱۳۵۵/۸/۲۸ هجری شمسی) به شرح پیوست مشتمل بر ۲۳ ماده ملحق گردد و اسناد الحاق را نزد امین اسناد کنوانسیون تودیع نماید.

تبصره ۱- به موجب بند (۱) ماده (۱۸) کنوانسیون، جزءهای (ت) و (ث) بند (۱) ماده (۲) آن، توسط دولت جمهوری اسلامی ایران اعمال نمی گردد.

تبصره ۲- رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه بازنگری یا اصلاح کنوانسیون و بازنگری مقادیر تحدید و واحد محاسبه یا واحد پولی در اجرای مواد (۲۰) و (۲۱) الزامی است.

رئیس جمهور

وزیر راه و شهرسازی

وزیر امور خارجه

کنوانسیون تحدید مسؤولیت برای دعاوی دریایی

(مصوب ۱۹ نوامبر ۱۹۷۶ میلادی برابر با ۱۳۵۵/۸/۲۸ هجری شمسی)

دولتهای عضو این کنوانسیون؛

با تشخیص مطلوبیت تعیین برخی قواعد یکسان مربوط به تحدید مسؤولیت دعاوی دریایی از طریق توافق؛

تصمیم گرفته‌اند بدین منظور کنوانسیونی را منعقد نمایند و در این باره به صورت زیر توافق نموده‌اند:

فصل اول - حق تحدید

ماده ۱- اشخاص محق به محدود کردن مسؤولیت

۱- مالکین کشتی و نجات‌دهندگان به نحوی که در ادامه تعریف شده‌اند، می‌توانند مسؤولیت خود را طبق قواعد این کنوانسیون برای دعاوی دریایی مذکور در ماده (۲) محدود نمایند.

۲- اصطلاح «مالک کشتی» یعنی مالک، اجاره‌کننده، مدیر و بهره‌بردار یک کشتی دریایی

۳- نجات‌دهنده یعنی هر شخص ارائه‌دهنده خدمات در ارتباط مستقیم با عملیات نجات. عملیات نجات، عملیات موضوع جزءهای (ت)، (ث) و (ج) بند (۱) ماده (۲) را نیز شامل می‌شود.

۴- اگر هر یک از دعاوی مقرر در ماده (۲) علیه هر شخصی اقامه شود که مالک کشتی یا نجات‌دهنده برای فعل، مسامحه یا تقصیر آن شخص، مسؤول است،

چنین شخصی محق خواهد بود خود را از تحدید مسؤولیت مقرر در این کنوانسیون، بهره‌مند نماید.

۵- در این کنوانسیون مسؤولیت مالک کشتی شامل مسؤولیت دعوی اقامه‌شده علیه خود کشتی نیز خواهد شد.

۶- بیمه‌گر مسؤولیت دعاوی مشمول تحدید مسؤولیت، طبق قواعد این کنوانسیون، حق بهره‌مندی از منافع این کنوانسیون را به همان میزان خود بیمه‌گزار خواهد داشت.

۷- عمل استناد به تحدید مسؤولیت، پذیرش مسؤولیت را ایجاب نمی‌کند.

ماده ۲- دعاوی مشمول تحدید

۱- با رعایت مواد (۳) و (۴)، دعاوی زیر، مبنای مسؤولیت هرچه باشد، مشمول تحدید مسؤولیت خواهند بود:

الف) دعاوی مربوط به از دست دادن جان یا جراحت شخصی یا تلف یا خسارت به اموال (از جمله خسارت به تجهیزات لنگرگاهی، حوضچه‌ها و آبراهها و وسایل کمک ناوبری)، که در کشتی یا در رابطه مستقیم با عملیات کشتی یا عملیات نجات روی دهد و ضرر و زیان تبعی ناشی از این موارد؛

ب) دعاوی مربوط به ضرر و زیان ناشی از تأخیر در حمل کالا، مسافری یا بار آنها از طریق دریا؛

پ) دعاوی مربوط به سایر ضرر و زیانهای ناشی از نقض حقوقی غیر از حقوق قراردادی که در ارتباط مستقیم با بهره‌برداری از کشتی یا عملیات نجات روی می‌دهد.

ت) دعاوی مربوط به بالا آوردن، انتقال، منهدم کردن یا بی خطر کردن کشتی‌ای که غرق شده، تبدیل به لاشه شده، به گل نشسته یا از آن اعراض شده از جمله هر چیزی که در چنین کشتی‌ای وجود دارد یا وجود داشته است.

ث) دعاوی مربوط به انتقال، منهدم کردن یا بی خطر کردن کالای کشتی
ج) دعاوی شخصی غیر از شخص مسؤل در مورد اقدامات متخذه به منظور دفع یا تقلیل ضرر و زیان برای چیزی که شخص مسؤل می‌تواند مسؤلیت خود را طبق این کنوانسیون محدود نماید و ضرر و زیان بعدی ناشی از چنین اقداماتی؛
۲- دعاوی مذکور در بند (۱)، حتی اگر از طریق اقامه دعوی ثانوی یا جبران خسارت به موجب قرارداد یا به نحو دیگر اقامه شده باشد، مشمول تحدید مسؤلیت خواهند بود. با این حال، دعاوی مذکور در جزءهای (ت)، (ث) و (ج) ماده (۱) تا حدی که این دعاوی مربوط به اجرت به موجب قراردادی با شخص مسؤل باشند، مشمول تحدید مسؤلیت نخواهند شد.

ماده ۳- دعاوی مستثنی از تحدید

قواعد این کنوانسیون نسبت به موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف) دعاوی برای نجات یا حق‌السهم در خسارت مشترک؛

ب) دعاوی برای خسارت آلودگی نفتی به معنی مذکور در کنوانسیون

بین‌المللی مسؤلیت مدنی ناشی از خسارت آلودگی نفتی مورخ ۲۹ نوامبر ۱۹۶۹

(۱۳۴۸/۹/۸) یا هر اصلاحیه یا تشریفات (پروتکل) آن که لازم‌الاجراء باشد؛

پ) دعاوی مشمول هر کنوانسیون بین‌المللی یا قوانین و مقررات ملی حاکم

بر تحدید مسؤلیت یا ممنوعیت تحدید مسؤلیت خسارات اتمی؛

ت) دعاوی علیه مالک کشتی اتمی برای خسارات اتمی ؛

ث) دعاوی مستخدمان مالک کشتی یا نجات‌دهنده که وظایف آنها مرتبط با کشتی یا عملیات نجات است از جمله دعاوی ورثه آنها، بستگان یا سایر اشخاصی که حق طرح چنین دعاوی‌ای را دارند، اگر به موجب قانون حاکم بر قرارداد خدمت بین مالک کشتی یا نجات‌دهنده و چنین مستخدمانی، مالک کشتی یا نجات‌دهنده محق بر تحدید مسؤلیت خود در رابطه چنین دعاوی‌ای نباشد، یا اگر او توسط قانون مزبور تنها مجاز به تحدید مسؤلیت خود تا میزانی بیش از میزان مقرر در ماده (۶) باشد.

ماده ۴- رفتار مانع از تحدید

شخص مسؤل، از حق تحدید مسؤلیت خود برخوردار نخواهد شد، اگر ثابت شود که ضرر و زیان از فعل یا ترک فعل شخصی وی که با قصد ایجاد چنین ضرر و زیانی ارتکاب یافته یا از روی بی‌احتیاطی یا علم به اینکه می‌توانسته است به چنان ضرر و زیانی منتج گردد، ناشی شده باشد.

ماده ۵- دعاوی متقابل

در مواردی که شخصی که محق بر تحدید مسؤلیت به موجب قواعد این کنوانسیون است، دعوی علیه خواهان داشته باشد که ناشی از همان واقعه باشد، مطالبات مربوط آنها در مقابل یکدیگر تهاثر می‌شود و مفاد این کنوانسیون تنها نسبت به مازاد- اگر وجود داشته باشد- اعمال خواهد شد.

فصل دوم - حدود مسؤولیت

ماده ۶- حدود عمومی

۱- حدود مسؤولیت برای دعاوی ای غیر از موارد مذکور در ماده (۷)، که در هر واقعه معینی ایجاد می‌شود، به نحو زیر محاسبه خواهد شد:

الف) در مورد دعاوی از دست دادن جان یا جراحت شخصی:

(۱) ۳۳۳/۰۰۰ واحد محاسبه برای کشتی‌ای که ظرفیت آن از ۵۰۰ تن

بیشتر نباشد،

(۲) برای کشتی‌ای با ظرفیت بیشتر از آن، مقادیر زیر به اضافه آنچه در بند

(۱) ذکر شد:

از ۵۰۱ تا ۳/۰۰۰ تن، ۵۰۰ واحد محاسبه برای هر تن؛

از ۳/۰۰۱ تا ۳۰/۰۰۰ تن، ۳۳۳ واحد محاسبه برای هر تن؛

از ۳۰/۰۰۱ تا ۷۰/۰۰۰ تن، ۲۵۰ واحد محاسبه برای هر تن؛

بیشتر از ۷۰/۰۰۰ تن، ۱۶۷ واحد محاسبه برای هر تن.

ب) در مورد هر دعوای دیگر:

(۱) ۱۶۷/۰۰۰ واحد محاسبه برای کشتی‌ای که ظرفیت آن از ۵۰۰ تن

بیشتر نباشد،

(۲) برای کشتی‌ای با ظرفیت بیشتر از آن، مقادیر زیر به اضافه آنچه در بند

(۱) ذکر شد:

از ۵۰۱ تا ۳۰/۰۰۰ تن، ۱۶۷ واحد محاسبه برای هر تن؛

از ۳۰/۰۰۱ تا ۷۰/۰۰۰ تن، ۱۲۵ واحد محاسبه برای هر تن؛ و

بیشتر از ۷۰/۰۰۰ تن، ۸۳ واحد محاسبه برای هر تن.

۲- در مواردی که میزان محاسبه شده طبق جزء (الف) بند (۱)، برای پرداخت دعاوی مذکور در آن جزء به طور کامل، کافی نباشد مقدار محاسبه شده طبق جزء (ب) بند (۱) برای پرداخت مابه التفاوت پرداخت نشده مطالبات به موجب جزء (الف) بند (۱) قابل وصول خواهد بود و چنین مابه التفاوت پرداخت نشده‌ای، از نظر قابلیت تقویمی، با دعاوی مذکور به موجب جزء (ب) بند (۱) در یک ردیف قرار می‌گیرد.

۳- با این حال، بدون لطمه به حق دعاوی از دست دادن جان یا جراحات شخصی طبق بند (۲)، یک دولت عضو می‌تواند در قانون ملی خود مقرر دارد که دعاوی در مورد خسارت به تجهیزات لنگرگاهی، حوضچه و آبراهها و وسایل کمک ناوبری چنین تقدیمی را بر سایر دعاوی به موجب جزء (ب) بند (۱) به نحوی که توسط قانون مزبور مقرر می‌شود، خواهد داشت.

۴- حدود مسؤلیت برای هر نجات‌دهنده‌ای که از هیچ‌گونه کشتی عملیات انجام نمی‌دهد یا در مورد هر نجات‌دهنده‌ای که تنها بر روی کشتی عملیات انجام می‌دهد یا در مورد آنچه که او خدمات نجات را برای آن انجام می‌دهد، بر مبنای ظرفیت ۱۵۰۰ تن محاسبه خواهد شد.

۵- از نظر این کنوانسیون، ظرفیت کشتی، ظرفیت ناخالص محاسبه شده طبق قواعد اندازه‌گیری ظرفیت مندرج در ضمیمه (۱) کنوانسیون بین‌المللی در مورد اندازه‌گیری ظرفیت کشتی‌ها مصوب ۱۹۶۹ (۱۳۴۸) می‌باشد.

ماده ۷- حد برای دعاوی مسافر

۱- در مورد دعاوی ناشی از هر واقعه معین برای از دست دادن جان مسافری کشتی یا جراحات شخصی آنها، حد مسؤلیت مالک آن کشتی به میزان

۴۷۶۶۶ واحد محاسبه ضرب در تعداد مسافرینی خواهد بود که کشتی طبق گواهینامه آن مجاز به حمل است، اما این میزان بیش از بیست و پنج میلیون واحد محاسبه نخواهد بود.

۲- از نظر این ماده، «دعاوی از دست دادن جان یا ورود جراحات شخصی به مسافرین یک کشتی» یعنی هر دعاوی اقامه شده توسط شخص حمل شده در آن کشتی یا از طرف او:

الف) به موجب قرارداد حمل مسافر، یا

ب) که با رضایت متصدی حمل، همراه یک وسیله نقلیه یا حیوانات زنده‌ای است که تحت پوشش قرارداد حمل کالا هستند.

ماده ۸- واحد محاسبه

۱- واحد محاسبه مذکور در مواد (۶) و (۷) «حق برداشت ویژه» به گونه تعریف شده توسط صندوق بین‌المللی پول است. مقادیر مذکور در مواد (۶) و (۷) باید به پول رایج ملی کشوری که در آنجا تحدید مسؤلیت درخواست شده است، براساس ارزش آن پول رایج در تاریخی که صندوق تحدید باید تشکیل شده باشد، پرداخت صورت گرفته باشد، یا تضمینی ارائه شده باشد که به موجب قوانین و مقررات آن کشور معادل چنین پرداختی باشد، تبدیل شود. ارزش پول ملی هر دولت عضوی که عضو صندوق بین‌المللی پول است، برحسب حق برداشت ویژه، طبق روش ارزیابی مورد استفاده صندوق بین‌المللی پول که در تاریخ مورد نظر برای عملیات و معاملات آن معمول است، محاسبه خواهد شد. ارزش پول ملی هر

دولت عضوی که عضو صندوق بین‌المللی پول نیست بر حسب حق پرداخت ویژه، طبق روش تعیین‌شده توسط آن دولت عضو محاسبه خواهد شد.

۲- با این حال، آن دولتهایی که عضو صندوق بین‌المللی پول نیستند و قانون آنها اجازه اعمال مفاد بند (۱) را نمی‌دهد می‌توانند در زمان امضاء، بدون قید تحدید تعهد در مورد تنفیذ، پذیرش یا تصویب یا در زمان تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق یا در هر زمانی بعد از موارد مزبور، اعلام نمایند که حدود مسئولیت مقرر در این کنوانسیون که باید در سرزمینهای آنها اعمال شود، به ترتیب زیر تعیین خواهد شد:

الف) در مورد جزء (الف) بند (۱) ماده (۶) به میزان زیر:

(۱) پنج میلیون واحد پولی برای کشتی‌ای که ظرفیت آن کمتر از ۵۰۰ تن

باشد،

(۲) برای کشتی‌ای با ظرفیت بیشتر از آن، مقادیر زیر به اضافه آنچه در بند

(۱) ذکر شد:

از ۵۰۱ تا ۳/۰۰۰ تن، ۷/۵۰۰ واحد پولی برای هر تن؛

از ۳/۰۰۱ تا ۳۰/۰۰۰ تن، ۵/۰۰۰ واحد پولی برای هر تن؛

از ۳۰/۰۰۱ تا ۷۰/۰۰۰ تن، ۳/۷۵۰ واحد پولی برای هر تن؛ و

بیشتر از ۷۰/۰۰۰ تن، ۲/۵۰۰ واحد پولی برای هر تن.

ب) در مورد جزء (ب) بند (۱) ماده (۶)، به میزان زیر:

(۱) بیست و پنج میلیون واحد پولی برای کشتی‌ای با ظرفیت کمتر از ۵۰۰

تن،

(۲) برای کشتی‌ای با ظرفیت بیشتر از آن، مقادیر زیر به اضافه آنچه در بند (۱) ذکر شده است:

از ۵۰۱ تا ۳۰/۰۰۰ تن، ۲/۵۰۰ واحد پولی برای هر تن؛
از ۳۰/۰۰۱ تا ۷۰/۰۰۰ تن، ۱/۸۵۰ واحد پولی؛ برای هر تن؛ و
بیش از ۷۰/۰۰۰ تن، ۱/۲۵۰ واحد پولی برای هر تن.

پ) در مورد بند (۱) ماده (۷)، میزان ۷۰/۰۰۰ واحد پولی ضرب در تعداد مسافرینی که کشتی طبق گواهینامه آن مجاز به حمل است اما بیش از ۳۷۵ میلیون واحد پولی نمی‌باشد.

بندهای (۲) و (۳) ماده (۶)، به ترتیب در مورد جزءهای (الف) و (ب) این بند اعمال می‌شود.

۳- واحد پولی موضوع بند (۲) معادل شصت و پنج و نیم میلی گرم طلا با عیار نهصد در هزار است. تبدیل مقادیر موضوع بند (۲) به پول ملی طبق قانون دولت مربوط انجام خواهد گرفت.

۴- محاسبه مذکور در جمله آخر بند (۱) و تبدیل مذکور در بند (۳) به چنان روشی عمل خواهد شد که تا حد امکان در پول رایج دولت عضو، نشانگر همان ارزش واقعی مقادیر مذکور در مواد (۶) و (۷) باشد که در آنجا به واحد محاسبه بیان شده است. دولتهای عضو روش محاسبه به موجب بند (۱) یا نتیجه تبدیل مذکور در بند (۳) را حسب مورد، در زمان امضاء بدون قید تحدید تعهد در مورد تنفیذ، پذیرش یا تصویب، یا هنگام تسلیم سند موضوع ماده (۱۶) و هر زمان که تغییری در هر یک از آنها رخ دهد، به امین اسناد اطلاع خواهند داد.

ماده ۹- جمع دعاوی

۱- حدود مسئولیت تعیین شده طبق ماده (۶) در مورد مجموع همه دعاوی که از هر واقعه معینی ناشی می شود به صورت زیر اعمال خواهد شد:

الف) علیه شخص یا اشخاص مذکور در بند (۲) ماده (۱) و هر شخصی که برای فعل، مسامحه یا تقصیر او، آن شخص یا اشخاص، مسؤول هستند؛ یا

ب) علیه مالک کشتی ای که از آن کشتی خدمات نجات ارائه می گردد و نجات دهنده یا نجات دهندگانی که از چنین کشتی ای عملیات انجام می دهند و هر شخصی که برای فعل، مسامحه یا تقصیر او، آن شخص یا اشخاص، مسؤول هستند.

پ) علیه نجات دهنده یا نجات دهندگانی که از کشتی عملیات انجام نمی دهند یا کسانی که فقط در کشتی عملیات انجام می دهند یا در رابطه با آنچه که نسبت به آن، خدمات نجات انجام گرفته و هر شخصی که برای فعل، مسامحه یا تقصیر او، آن شخص یا اشخاص، مسؤول هستند.

۲- حدود مسئولیت معین شده طبق ماده (۷)، در مورد مجموع تمام دعاوی موضوع آن ماده که ممکن است در هر واقعه معینی ایجاد شده باشد علیه شخص یا اشخاص مذکور در بند (۲) ماده (۱) در رابطه با کشتی موضوع ماده (۷) و هر شخصی که برای فعل، مسامحه یا تقصیر او، آن شخص یا اشخاص، مسؤول هستند، اعمال خواهد شد.

ماده ۱۰- تحدید مسئولیت بدون تشکیل صندوق تحدید

۱- به رغم تشکیل نشدن صندوق تحدید به نحو مذکور در ماده (۱۱)، تحدید مسئولیت می تواند مورد استناد قرار گیرد. با این حال، یک دولت عضو

می‌تواند در قانون ملی خود مقرر دارد که وقتی دعوایی در دادگاههای آن برای اجرای مطالبه مشمول تحدید اقامه می‌شود، شخص مسؤل تنها در صورتی می‌تواند به حق تحدید مسؤلیت استناد کند که صندوق تحدید طبق مفاد این کنوانسیون تشکیل شده باشد یا در زمان استناد به حق تحدید مسؤلیت، ایجاد شود.

۲- اگر تحدید مسؤلیت بدون ایجاد صندوق تحدید مورد استناد قرار گیرد، مفاد ماده (۱۲) به همین نسبت اعمال خواهد شد.

۳- تشریفات اجرائی ناشی از قواعد این ماده طبق قانون ملی دولت عضوی که دعوا در آنجا اقامه شده است، تعیین خواهد شد.

فصل سوم - صندوق تحدید

ماده ۱۱- ایجاد صندوق

۱- هر شخصی که مسؤلیت او مورد ادعاست می‌تواند در رابطه با دعاوی مشمول تحدید، صندوقی نزد دادگاه یا مرجع صالح دیگر در هر دولت عضوی که در آنجا جریان رسیدگی برقرار گردیده است، ایجاد کند. صندوق به مبلغ مقادیر مذکور در مواد (۶) و (۷) به همراه هزینه‌های مالی آن - آن‌گونه که در مورد دعاوی‌ای که شخص مزبور برای آنها ممکن است مسؤل باشد قابل اعمال است - از تاریخ وقوع حادثه منجر به مسؤلیت تا تاریخ ایجاد صندوق، ایجاد خواهد شد. هر صندوقی که به این شکل ایجاد شده است، تنها برای پرداخت در دعاوی‌ای که در خصوص آنها، تحدید مسؤلیت می‌تواند مورد استناد قرار گیرد، قابل مراجعه خواهد بود.

۲- صندوق می‌تواند از طریق تودیع مبلغ معین، یا ارائه تضمین قابل قبول به موجب قوانین و مقررات دولت عضوی که صندوق در آنجا ایجاد شده است و از سوی دادگاه یا دیگر مقام صالح کافی محسوب شده است، تشکیل شود.

۳- صندوقی که توسط یکی از اشخاص مذکور در جزءهای (الف)، (ب) یا (پ) بند (۱) یا بند (۲) ماده (۹) یا بیمه‌گر او ایجاد شده است، چنین تلقی خواهد شد که به ترتیب توسط تمام اشخاص مذکور در جزءهای (الف)، (ب) یا (پ) بند (۱) یا بند (۲)، ایجاد شده است.

ماده ۱۲- توزیع وجه صندوق

۱- وجه صندوق، با رعایت مفاد بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۶) و ماده (۷) بین خواهان‌ها به نسبت سهم دعاوی اثبات شده آنها علیه صندوق، توزیع خواهد شد.

۲- اگر پیش از توزیع وجه صندوق، شخص مسؤول یا بیمه‌گر او، دعوی علیه صندوق را حل و فصل نماید. چنین شخصی از طریق جانشینی، حقوقی را که شخصی که بدین شکل خسارت او جبران شده است می‌توانسته به موجب این کنوانسیون بهره‌مند شود، تا میزانی که پرداخت کرده است، به دست خواهد آورد.

۳- حق جانشینی مقرر در بند (۲) تنها تا حدودی که جانشینی مزبور به موجب قانون ملی حاکم تجویز شده است می‌تواند توسط اشخاصی غیر از اشخاص فوق‌الذکر در مورد هر میزان غرامتی که آنها ممکن است پرداخت کرده باشند، نیز اعمال شود.

۴- در صورتی که شخص مسؤول یا هر شخص دیگری اثبات کند که او در تاریخی مؤخر مجبور به پرداخت تمام یا بخشی از چنین میزانی از غرامت - که در

رابطه با آن چنین شخصی می‌توانسته حق جانشینی را در اجرای بندهای (۲) و (۳) به دست آورد اما غرامت قبل از تقسیم وجه صندوق پرداخت شده بوده است - خواهد بود، دادگاه یا مرجع صالح دیگر کشوری که صندوق در آنجا ایجاد شده است می‌تواند دستور دهد که به طور موقت مبلغی کافی کنار گذاشته شود تا چنین شخصی را قادر سازد در آن تاریخ مؤخر دعوی خود را علیه صندوق به اجراء گذارد.

ماده ۱۳- ممنوعیت سایر اقدامات

۱- در مواردی که صندوق تحدیدی طبق ماده (۱۱) تشکیل شده است، هر شخصی که دعوی را علیه صندوق مطرح کرده باشد، از اعمال هر حقی در رابطه با چنین دعوی علیه سایر دارایی‌های شخصی که صندوق توسط او یا از طرف او تشکیل شده است، ممنوع خواهد شد.

۲- پس از اینکه صندوق تحدیدی طبق ماده (۱۱) ایجاد شد، هر کشتی یا سایر اموال متعلق به شخصی که از طرف او صندوق تشکیل شده است، در قلمرو تحت صلاحیت دولت عضوی که دعوی علیه صندوق ممکن است در آن طرح شود، توقیف یا ضبط شده باشد یا هر تضمینی داده شده باشد، ممکن است به موجب حکم دادگاه یا مقام صالح دیگر دولت مزبور آزاد شود. با این حال، آزادسازی مزبور همواره در صورتی مورد حکم قرار می‌گیرد که صندوق تحدید در یکی از محلهای زیر ایجاد شده باشد:

الف) در بندری که واقعه رخ داده است، یا اگر واقعه در خارج از بندر رخ داده است، در اولین بندر ورود پس از واقعه؛ یا

ب) در مورد دعاوی از دست دادن جان یا ورود جراحات شخصی، در بندر محل پیاده شدن؛ یا

پ) در مورد خسارت به کالا؛ در بندر تخلیه؛ یا

ت) در کشوری که توقیف انجام شده است.

۳- قواعد بندهای (۱) و (۲) تنها در صورتی اعمال خواهد شد که خواهان بتواند دعوی را علیه صندوق تحدید نزد دادگاه اداره کننده آن صندوق اقامه کند و وجه صندوق عملاً قابل دسترس و بدون مانع در مورد آن دعوا قابل انتقال باشد.

ماده ۱۴- قانون حاکم

با رعایت مفاد این فصل قانون دولت عضوی که صندوق در آن ایجاد شده است حاکم بر قواعد مرتبط با ایجاد صندوق تحدید و توزیع وجه آن و تمامی آیین های کاری مرتبط با آن خواهد بود.

فصل چهارم

ماده ۱۵- حیظه شمول

۱- این کنوانسیون هنگامی که هر شخص موضوع ماده (۱) در پی تحدید مسؤولیت خود نزد دادگاه یک دولت عضو یا در پی تحصیل آزادسازی کشتی یا مال دیگر یا رفع اثر از هرگونه تضمین ارائه شده در قلمرو صلاحیت چنین دولتی است، اعمال خواهد شد. با این حال، هر دولت عضوی می تواند هر شخص موضوع ماده (۱) را که در زمان استناد به قواعد این کنوانسیون نزد دادگاه های آن دولت، محل اقامت دائمی وی در دولتی عضو نیست، یا محل اصلی فعالیت تجاری

او در دولت عضو نیست یا هر کشتی‌ای که در رابطه با آن، حق تحدید مسؤولیت مورد استناد قرار می‌گیرد یا آزادسازی آن درخواست می‌شود و در زمان مشخص شده در بالا پرچم آن دولت عضو را برمی‌افرازد، کلاً یا جزئاً از اعمال این کنوانسیون مستثنی نماید.

۲- یک دولت عضو می‌تواند از طریق مقررات خاص در قانون ملی، نظام تحدید مسؤولیتی را تنظیم نماید که در مورد شناورهایی که دارای شرایط زیر باشند اعمال شود:

الف) طبق قانون آن دولت، کشتی‌هایی که برای دریانوردی در آبراه‌های درون سرزمینی در نظر گرفته شده‌اند؛

ب) کشتی‌های کمتر از ۳۰۰ تن

دولت عضوی که از گزینه مقرر در این بند استفاده می‌کند، امین اسناد را از حدود مسؤولیت تصویب شده در قوانین و مقررات ملی خود یا این موضوع که حدودی وجود ندارد، آگاه خواهد نمود.

۳- یک دولت عضو می‌تواند از طریق مقررات خاص در قوانین ملی، نظام تحدید مسؤولیتی را تنظیم نماید که در مورد دعاوی ناشی از مواردی اعمال شود که آن موارد به هیچ وجه منافع اشخاص تبعه دولتهای عضو دیگر را در بر نمی‌گیرد.

۴- دادگاه‌های یک دولت عضو در موارد زیر، این کنوانسیون را در مورد کشتیهایی که برای حفاری ساخته یا سازگار شده، یا مشغول حفاری هستند، اعمال نخواهند نمود:

الف) اگر آن دولت به موجب قوانین و مقررات ملی خود حد بالاتری از مسؤلیت نسبت به آنچه به نحو دیگر در ماده (۶) مقرر شده است، تعیین نموده باشد؛
ب) اگر آن دولت، عضو یک کنوانسیون بین‌المللی شده باشد که نظام مسؤلیت در مورد چنین کشتیهایی را تنظیم می‌کند.

در خصوص موردی که جزء الف) نسبت به آن اعمال می‌شود آن دولت عضو، طبق آن امین اسناد را مطلع خواهد نمود.

۵- این کنوانسیون در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف) وسایل نقلیه‌ای که بر روی بالشتکهای بادی حرکت می‌کنند؛
ب) سکوه‌های شناور ساخته شده به منظور اکتشاف یا استخراج منابع طبیعی بستر یا زیربستر دریا

فصل پنجم - مقررات نهائی

ماده ۱۶- امضاء، تصویب و الحاق

۱- این کنوانسیون از ۱ فوریه ۱۹۷۷ (۱۳۵۵/۱۱/۱۲) تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۷ (۱۳۵۶/۱۰/۱۰) در مقر سازمان مشورتی دریایی بین دولتی (که از این پس «سازمان» نامیده می‌شود) برای امضاء توسط تمام دولتها و پس از آن برای الحاق مفتوح خواهد بود.

۲- کلیه دولتها می‌توانند به وسیله یکی از راههای زیر عضو به این کنوانسیون شوند:

الف) امضاء بدون قید تحدید تعهد در مورد تنفیذ، پذیرش یا تصویب؛ یا

ب) امضاء منوط به تنفیذ، پذیرش یا تصویب و متعاقب آن تنفیذ، پذیرش یا تصویب؛ یا

پ) الحاق.

۳- تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق با تودیع سندی رسمی دال بر این امر، نزد دبیرکل سازمان (که از این پس «دبیرکل» نامیده می‌شود) نافذ خواهد شد.

ماده ۱۷- لازم‌الاجراء شدن

۱- این کنوانسیون در اولین روز ماه متعاقب یک سال پس از تاریخی که در آن تاریخ، دوازده دولت آن را بدون قید تحدید تعهد در مورد تنفیذ، پذیرش یا تصویب امضاء کرده باشند یا اسناد لازم برای تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق را تودیع کرده باشند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲- برای دولتی که پس از تحقق شرایط لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون اما قبل از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن، سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به این کنوانسیون را تودیع می‌کند، یا بدون قید تحدید تعهد در مورد تنفیذ، پذیرش یا تصویب آن را امضاء می‌کند، تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق یا امضاء بدون قید تحدید تعهد در مورد تنفیذ، پذیرش یا تصویب، در تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون یا در اولین روز ماه پس از نودمین روز پس از تاریخ امضاء یا تودیع سند، تاریخ هر کدام مؤخر باشد، نافذ خواهد شد.

۳- برای هر دولتی که متعاقباً عضو این کنوانسیون می‌شود، کنوانسیون در اولین روز ماه پس از انقضای نود روز بعد از تاریخی که چنین دولتی سند خود را تودیع می‌کند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۴- در مورد روابط بین دولتهایی که این کنوانسیون را تنفیذ می‌کنند، می‌پذیرند یا تصویب می‌کنند یا به آن ملحق می‌شوند، این کنوانسیون جایگزین و ملغی‌کننده کنوانسیون بین‌المللی مربوط به تحدید مسؤلیت مالکان کشتی‌های دریایی، تصویب شده در بروکسل در تاریخ ۱۰ اکتبر ۱۹۵۷ (۱۳۳۶/۷/۱۸) و کنوانسیون بین‌المللی یکسان‌سازی قواعد خاص مربوط به تحدید مسؤلیت مالکان شناورهای دریایی، امضاء شده در بروکسل در تاریخ ۱۹۲۴/۸/۲۵ (۱۳۰۳/۶/۳) می‌باشد.

ماده ۱۸- قیود تحدید تعهد

۱- هر دولتی در زمان امضاء، تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق می‌تواند در مورد حق استثناء نمودن اعمال جزءهای (ت) و (ث) بند (۱) ماده (۲)، قید تحدید تعهد در نظر بگیرد. هیچ‌گونه قید تحدید تعهد دیگری نسبت به مقررات ماهوی این کنوانسیون مجاز نخواهد بود.

۲- قیود تحدید در نظر گرفته شده به هنگام امضاء، منوط به تصدیق در زمان تنفیذ، پذیرش یا تصویب می‌باشد.

۳- هر دولتی که قید تحدید تعهدی نسبت به این کنوانسیون در نظر گرفته است می‌تواند در هر زمانی به وسیله اطلاعیه‌ای خطاب به دبیرکل از آن صرف‌نظر نماید. چنین صرف‌نظری در تاریخی که اطلاعیه دریافت شده است، نافذ خواهد شد. اگر اطلاعیه حاکی از این باشد که صرف‌نظر از قید تحدید تعهد در تاریخ معین شده در اطلاعیه نافذ می‌شود و چنین تاریخی دیرتر از تاریخ دریافت اطلاعیه توسط دبیرکل باشد، صرف‌نظر کردن در چنین تاریخ مؤخری نافذ خواهد شد.

ماده ۱۹- فسخ عضویت

۱- یک دولت عضو می‌تواند در هر زمانی بعد از یک سال از تاریخی که کنوانسیون برای آن دولت لازم‌الاجراء شده است، عضویت خود را در کنوانسیون فسخ نماید.

۲- فسخ عضویت با تودیع سندی نزد دبیرکل نافذ خواهد شد.

۳- فسخ عضویت در اولین روز ماه بعد از سپری شدن یک سال از تاریخ تودیع سند، یا بعد از دوره طولانی‌تری که ممکن است در سند ذکر شده باشد، نافذ خواهد شد.

ماده ۲۰- بازنگری و اصلاح

۱- فراهمایی (کنفرانسی) به منظور بازنگری یا اصلاح این کنوانسیون می‌تواند به وسیله سازمان برگزار شود.

۲- سازمان، فراهمایی دولتهای عضو این کنوانسیون برای بازنگری یا اصلاح آن را بنا به درخواست حداقل یک سوم دولتهای عضو تشکیل خواهد داد.

۳- بعد از تاریخ لازم‌الاجراء شدن اصلاحیه این کنوانسیون، هر سندی که جهت تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق تودیع شود، چنین فرض می‌شود که در مورد کنوانسیون اصلاح شده اعمال خواهد شد، مگر اینکه خلاف آن در سند تصریح شود.

ماده ۲۱- بازنگری مقادیر تحدید و واحد محاسبه یا واحد پولی

۱- با وجود مفاد ماده (۲۰)، سازمان می‌تواند فراهمایی را تنها به منظور تغییر

مقادیر مشخص شده در مواد (۶) و (۷) و بند (۲) ماده (۸) یا جایگزین کردن

واحدهای دیگری با یک یا هر دو واحد تعریف شده در بندهای (۱) و (۲) ماده (۸) طبق بندهای (۲) و (۳) این ماده برگزار نماید. تغییر مقادیر تنها زمانی انجام خواهد شد که ارزش مقادیر مزبور به میزان قابل ملاحظه‌ای تغییر کرده باشد.

۲- سازمان، فراهمایی مزبور را حسب درخواست حداقل یک چهارم دولتهای عضو برگزار خواهد کرد.

۳- تصمیم به تغییر مقادیر یا جایگزینی واحدها با واحدهای دیگر به وسیله اکثریت دوسوم دولتهای عضو حاضر و رأی دهنده در فراهمایی مزبور اتخاذ خواهد شد.

۴- هر دولتی که سند خود مبنی بر تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به کنوانسیون را بعد از لازم‌الاجراء شدن اصلاحیه تودیع کند، کنوانسیون اصلاح شده را اعمال خواهد کرد.

ماده ۲۲- تودیع

۱- این کنوانسیون نزد دبیرکل تودیع خواهد شد.

۲- دبیر کل باید:

الف) نسخه‌های مصدق این کنوانسیون را به تمام دولتهایی که به حضور در فراهمایی تحدید مسؤولیت دعاوی دریایی دعوت شده بودند و به هر دولت دیگری که به این کنوانسیون ملحق شده است ارسال نماید.

ب) به تمام دولتهایی که این کنوانسیون را امضاء کرده‌اند یا به آن ملحق شده‌اند، موارد زیر را اطلاع دهد:

(۱) هر امضای جدید و هر تودیع سند و هر قید تحدید تعهد در نظر گرفته شده نسبت به آن به همراه تاریخ این موارد

(۲) تاریخ لازم الاجراء شدن این کنوانسیون یا هر اصلاحیه آن؛

(۳) هر فسخ عضویت در این کنوانسیون و تاریخی که فسخ عضویت نافذ می گردد؛

(۴) هر اصلاحیه مصوب طبق مواد (۲۰) یا (۲۱)؛

(۵) هر مکاتبه صادر شده به موجب هر یک از مواد این کنوانسیون

۳- به محض لازم الاجراء شدن این کنوانسیون یک نسخه اصل تأیید شده آن، توسط دبیرکل به دبیرخانه سازمان ملل متحد به منظور ثبت و انتشار طبق ماده (۱۰۲) منشور سازمان ملل متحد ارسال خواهد شد.

ماده ۲۳- زبانها

این کنوانسیون در یک نسخه اصلی واحد به زبانهای انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی که همه متون از اعتبار یکسان برخوردارند تدوین شده است.

این کنوانسیون در لندن به تاریخ نوزدهمین روز نوامبر یکهزار و نهصد و هفتاد و شش (بیست و هشتم آبان یکهزار و سیصد و پنجاه و پنج) تنظیم شد. در تأیید مراتب فوق، امضاء کنندگان زیر که به طور مقتضی بدین منظور مجاز شده اند، این کنوانسیون را امضاء نموده اند.

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین به شرح پیوست نسبت به لایحه الحاق

دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تحدید مسؤولیت برای دعاوی

دریایی تقدیم می‌گردد.

معاونت قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۲):

در طرح لایحه تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است.

رعایت نشده است، متن اصلاحی طرح لایحه به ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۴):

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح لایحه تقدیمی با قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد.

اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح لایحه تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.

دارد.

موارد مغایرت و دلیل آن به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح لایحه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد.

موارد مغایرت و دلیل آن به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس؛

وضعیت طرح / لایحه تقدیمی از جهت رعایت مقررات آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

به شرح زیر می باشد:

ماده ۱۳۱ -

۱- موضوع و عنوان مشخص دارد
 ندارد

۲- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد
 ندارد

۳- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد
 ندارد

ماده ۱۳۴- قبلاً تقدیم نگردیده است

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون
(موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با انقضاء شش ماه

با تغییر اساسی

بدون تغییر اساسی

پیش از انقضاء شش ماه

تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس

تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد.

نمی باشد.

ماده ۱۳۶- امضای مقامات مسؤول را دارد.

ندارد.

ماده ۱۴۲- طرح لایحه تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده
مواجه با ایراد نمی باشد.
 بیش از یک موضوع مواد متعدد می باشد.

ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است. موارد و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.
 می شود دارد.

تعداد برگ اظهار نظر به عنوان ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین

و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح/لایحه تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد

وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- در خصوص طرح/لایحه تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد

وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.

لازم نیست.

تعداد برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

اداره قوانین
دایره چاپ و توزیع